

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-477/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-94/24-J

Název	Základní škola Přibyslav
Sídlo	Česká 31, 582 22 Přibyslav
E-mail	sekretariat@zspribyslav.cz
IČO	70 944 938
Identifikátor	600 086 747
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslava Janů
Zřizovatel	Město Přibyslav
Místo inspekční činnosti	Česká 31, Přibyslav
Inspekční činnost na místě	14., 15.–18., 19. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Příbyslav (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školního klubu (dále ŠK) a školní jídelny (dále ŠJ). Základní škola nabízí vzdělávání ve dvou oborech vzdělání Základní škola a Základní škola speciální. V ZŠ se v době inspekční činnosti vzdělávalo 541 žáků ve 26 třídách (z toho je jedna třída zřízená podle ustanovení § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb.). V pěti odděleních ŠD je zapsáno celkem 140 účastníků zájmového vzdělávání a ve školním klubu 50 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce ředitelky školy (dále ředitelka) je zaměřená na zavedení formativního a kritériálního hodnocení, čtení s porozuměním, čtenářské psaní, kvalitní výuku cizích jazyků, digitální kompetence, úspěšnou práci žákovského parlamentu či kritického myšlení a další. Ředitelce i s celým pedagogickým sborem se vytyčené cíle postupně daří velmi úspěšně realizovat.

Nastavený způsob řízení je založený na otevřené komunikaci a osobní zodpovědnosti pedagogů za plnění pracovních povinností. Kontrolní systém v organizaci je plně funkční. K řízení školy (je na velmi vysoké úrovni) a plynulému přenosu informací mezi jednotlivými aktéry vzdělávání napomáhá také elektronický informační systém či pravidelné týdenní schůzky, kde se efektivně řeší problematika vzdělávání, tandemová výuka či poznatky z formativního hodnocení. Zároveň ředitelka vhodně a účelně delegovala částečné pravomoci na své zástupce.

Závěry z hospitační činnosti, konkrétní doporučení včetně metodické pomoci jednotlivým vyučujícím a následné cílené ověření posunu úrovně, se úspěšně promítají do pedagogického procesu. Je nastavena velmi dobrá, soustavná a úzká spolupráce i komunikace se zákonnými zástupci.

V pedagogickém sboru je nově přichozím, nekvalifikovaným či studujícím pedagogům poskytována podpora uvádějícího učitele a tandemové výuky, která se úspěšně odráží na kvalitním předávání zkušeností i účinné podpoře ze strany ředitelky či zástupců. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je cíleně plánováno vedením školy po dohodě s vyučujícími. Je tak zajištěna skutečná potřeba vhodných, účelných vzdělávacích aktivit, které jsou později efektivně zařazovány do výuky jednotlivými učiteli, po předchozích seznámeních na předmětových komisích či metodických sdruženích.

Škola koncepčně přistoupila k zavádění formativního hodnocení. Po důkladné přípravě v minulých školních letech postupně zavedla způsob tohoto hodnocení. Adekvátním způsobem i s vědomím zákonných zástupců změnila formu hodnocení a úspěšně tak zavedla nový pohled na hodnocení získaných znalostí a dovedností žáků.

Vedení školy rovněž pravidelně vyhodnocuje stav materiálně-technického zázemí. Účelně využívá finanční prostředky získané zapojením se do projektů, mimo jiné i na zkvalitnění materiálních podmínek výuky. Nové učební pomůcky i vybavení učeben tak přispívají ke zvýšení účinnosti výuky (např. efektivní využití prostředků informačních a komunikačních technologií), což bylo zaznamenáno účelným využíváním během hospitační činnosti.

Zájmové vzdělávání žáků probíhá v pěti samostatných odděleních ŠD a v jednom oddělení ŠK s moderním vybavením. Činnost družiny i klubu se prolíná, proto byl vytvořen společný

vzdělávací program. V průběhu hospitací byly činnosti zaměřeny zejména na komunikační a sociální dovednosti i na vhodné využívání volného času. Ke své činnosti využívají i ostatní prostory školy (kuchyňku, počítačové učebny, společenský sál, tělocvičnu i venkovní sportoviště a další).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina sledovaných hodin byla vedena v příjemné atmosféře a demokratickém prostředí. Vztahy mezi žáky a vyučujícími byly přátelské, založené na oboustranném respektu a úctě. Pečlivě promyšlená výuka v jednotlivých vzdělávacích oblastech zřetelně směřovala k dosažení cílů vhodně stanovených pro žákovské kolektivy.

V hospitovaných hodinách na prvním stupni vyučující v úvodu hodin sdělovali cíl hodiny. Využívali většinou příležitost žáky zaujmout úvodní motivací. Při organizaci činností převažovala efektivní frontální komunikace učitelek se žáky a samostatná práce, dostatek prostoru byl věnován příležitostí pro kooperativní spolupráci ve skupinách nebo dvojicích. Připravené úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Žáci zodpovědně přistupovali k jejich plnění. Komunikovali mezi sebou na úrovni odpovídající dosaženému věku. Pestrý výběr výukových metod podporoval přirozený zájem žáků o nové učivo a prohlubování osvojených znalostí. Motivační prvky, didaktické hry, střídání různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chvilěk udržovaly jejich pozornost a trvalou aktivitu. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti a poukazyvaly na souvislosti učiva s praktickým životem. Potřebnou názornost dostatečně zabezpečovalo vhodné využití řady didaktických pomůcek a vedení žáků k dodržování správných pracovních návyků.

Prvky inovativních metod ve výuce podněcovaly zájem žáků, poskytovaly jim příležitost zopakovat si zábavnou formou probrané učivo, upevnit si již získané vědomosti. Žáci bez obav pracovali s chybou, prokazovali dobrou orientaci v předkládaných problémech i schopnost hledat různá řešení k dosažení správného výsledku. Učitelé vhodně zvolenými úkoly pomáhali žákům rozvíjet základy jejich logického myšlení a schopnost nalezené informace třídít a použít. Poskytovali všem příležitost se aktivně zapojit do výuky, vyslovit vlastní názor nebo dotaz. Úspěšně se dařilo rozvíjet čtenářskou gramotnost s důrazem na porozumění významu a obsahu přečteného textu, tvořivost a rozvoj paměťových schopností.

Digitální technologie ve sledovaných hodinách na prvním stupni nebyly žáky v plné míře využity k procvičování probraného učiva. V závěru vyučovacích hodin zůstával přiměřený časový prostor vyhrazený pro společné shrnutí učiva a sebehodnocení žáků. Vzájemné hodnocení pro rozvoj dovednosti poskytovat si konstruktivní zpětnou vazbu a podporu nebylo využito.

Struktura navštívených hodin na druhém stupni podporovala dosahování stanovených vzdělávacích cílů. Vyučující promyšleně spojovali důsledné plnění úkolů s taktickým pedagogickým přístupem. Frontální výuka byla vhodně doplňována samostatnou prací žáků, která byla doplněna činnostmi žáků vedoucími k jejich kooperaci. Rozhovory ve dvojicích v hodinách cizích jazyků podporovaly rozvoj komunikačních dovedností v cílovém jazyce. Žáci neprojevovali v rámci cizojazyčné komunikace ostych, nechyběly zde aktivizační formy podporující rozvoj jejich sebedůvěry. Digitální technologie byly používány účelně. Velmi pozitivně byla hodnocena podpora komunikativních kompetencí. Žáci byli úspěšně vedeni k samostatným formulacím vlastních názorů nebo k účelnému dialogu. Učitelé

se ujišťovali o porozumění učební látce a zadání úkolů. Přínosem bylo propojování témat s reálným životem. V hodinách zaměřených na čtenářské dílny byli žáci cíleně vedeni k porozumění textu, vyhledávání relevantních údajů i kreativitě. Případné chyby byly využity k učení se celé skupiny. Méně efektivní byl přístup pedagogů k pohotovějším žákům. Tito žáci většinou museli čekat, až úkoly dokončí ostatní. Jen výjimečně byla zadání diferencovaná s ohledem na konkrétní žáky. Vzhledem k nejčastěji volené formě společné kontroly uložených úkolů byli všichni žáci nuceni pracovat takovým tempem práce, které vyhovovalo většině. Žáci byli vždy seznámeni s předpokládaným průběhem hodiny a s významem učiva v právě osvojovaném tematickém celku. Nechyběla konkrétní formulace cíle, což se pozitivně projevilo i v závěru vyučovacích hodin. V hospitovaných hodinách s přírodovědným zaměřením (například Zeměpis, Dějepis) pracovali žáci formou prezentace určitého okruhu, kdy velmi zdařilou formou seznamovali spolužáky s probíraným tématem. Poté proběhlo hodnocení žáky prezentace, kde rozebírali průběh, zpracování a vystupování prezentujícího. Celkové shrnutí učiva a zhodnocení práce vyučujícím bylo konkrétní, závěr sledovaných hodin byl využit k účelnému sebehodnocení výkonů. Vzájemné hodnocení žáků nebylo zjištěno.

V průběhu inspekční činnosti zdárně proběhl ve škole projektový den na druhém stupni (hudebně umělecký den – den převážně hudebních workshopů), který měl velmi zdařilý průběh. Žáci se zde seznámili s jednotlivými žánry hudebního umění (DIGIhudba, Bubenický workshop, DJ, Populární hudba, Jazz – violoncello, Filmová a divadelní hudba).

Vyučující respektovali doporučená podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zohledňovali individuální tempo žáků, jejich aktuální stav a možnost rychlejšího projevu únavy. Pokud se při výuce vyskytly obtíže, věnovali jim okamžitou pozornost a poskytli odpovídající pomoc. Působení asistentek pedagoga plnilo svůj účel, bylo přínosné pro dotyčné žáky i celou třídu. Velmi dobře byla nastavená jejich součinnost s vyučujícími, rozdělení kompetencí a rolí.

V hospitovaných hodinách třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona učitelky ve spolupráci s asistentkami pedagoga a za využití pestrých a zajímavých forem práce úspěšně vedly všechny žáky ke splnění stanovených cílů. Příkladná spolupráce a souhra pedagogů a asistentů pedagoga pozitivně ovlivňovala celý průběh sledované výuky. Činnosti nabízené žákům byly vyučujícími promyšleny tak, aby byly pro žáky co nejvíce přínosné. Úkoly vyučující zadávali srozumitelně. Neustálým opakováním se jim dařilo učivo co nejvíce upevnit. Osvojené vědomosti a dovednosti ověřovali zpravidla vhodně volenými otázkami, ale také na základě vypracovávání úkolů. Vyučující důsledně zajišťovali individualizaci jejich vzdělávání a citlivě reagovali na jejich aktuální potřeby. Po celou dobu výuky žáky vhodnými způsoby motivovali a povzbuzovali je, žáci pak často dokázali zadané úkoly splnit. Přispívalo k tomu také využívání konkrétních a reálných situací k vysvětlení učiva a vhodných názorných pomůcek. Poskytovaná zpětná vazba a motivační hodnocení každého jednotlivce vytvářely přirozený pocit potřeby stálého vzdělávání se, a tím i zapojování se do společnosti s co nejmenší dopomocí druhých lidí. Výuka se přes svou náročnost a často i náhlý, proměnlivý psychický stav žáků vyznačovala pedagogickým optimismem, vstřícností a trpělivostí. Taktéž vybavení třídy odpovídalo výukovým a zdravotním potřebám žáků, učebnice či textové i jiné názorné pomůcky byly vhodně volené a odpovídaly věku i mentálnímu postižení žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola poskytuje žákům podporu ve vzdělávání také prostřednictvím zřízeného školního poradenského pracoviště. Provádí úspěšně prvotní pedagogickou diagnostiku žáků s potřebou podpůrných opatření. Ta jsou ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků vhodně nastavena (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, předměty speciálně pedagogické péče, pomoc asistentů pedagoga), jejich aplikace byla ve sledovaných hodinách funkční. K úspěšné adaptaci na školní prostředí napomáhá také úzká spolupráce s dalšími školami. Ve škole je vhodně nastaven systém monitorování přechodu žáků z prvního na druhý stupeň (např. adaptační kurz pro žáky šestého ročníku). Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (besedy na úřadu práce, přehlídky středních škol) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci. Školní psychologka pomáhá úspěšně zajišťovat intervenci a v některých případech i krizovou intervenci. Jsou vytvářeny vhodné podmínky pro dosažení úspěchu žáků i zohledňující jejich možnosti a potřeby. Vzdělávací výsledky jednotlivců vzhledem k jejich schopnostem jsou prezentovány tak, že je zřejmá dosažená úroveň vzdělávání ve vztahu ke stanoveným cílům.

Evaluace úrovně výsledků vzdělávání žáků ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona je vzhledem k měře jejich postižení velmi specifická. Pedagogové průběžně získávají a vyhodnocují výsledky vzdělávání každého žáka a sledují jeho vzdělávací pokroky. U každého žáka je zohledňován jeho zdravotní stav. Podrobné záznamy o vývoji žáků v individuálních vzdělávacích plánech nebo dalších interních plánech vzdělávání obsahují nejen úroveň dosažených schopností, ale i konkrétní a reálné cíle, které jsou pravidelně doplňovány a vyhodnocovány.

Školní preventivní strategie se zaměřuje zejména na vytváření příznivého sociálního klimatu, reflektuje potřeby a specifika školy. V případě výskytu počátečních stádií rizikového chování žáků je postupováno podle stanovených pravidel, do řešení jsou zapojováni zákonní zástupci žáků a další externí partneři (např. městská policie, orgán sociálně právní ochrany dětí, Oblastní charita Žďár nad Sázavou). Jsou pořádány různé besedy či osvětové akce, rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech.

V loňském školním roce proběhlo testování (třetích, pátých a sedmých ročníků, Český jazyk, Matematika, všeobecný přehled) od externího subjektu s průměrnými a částečně lehce nadprůměrnými výsledky v celorepublikovém porovnání. Škola tyto výsledky vyhodnotila a poznatky úspěšně implementovala po projednání na metodických sdruženích do výuky.

K nejvýznamnějším činnostem školy patří také tradiční taneční soutěž Přibyslavský pantoflíček, které se účastní taneční skupiny z celé republiky (přibližně 500 účastníků vystoupení), v letošním roce proběhne již 17. ročník. Soutěž přináší účastníkům mnoho výhod jak pro rozvoj fyzický, tak i emocionální a sociální. Zájmové vzdělávání vhodně doplňuje činnost školy a reaguje na změny vycházející z aktuálních podmínek základního vzdělávání.

Interní hodnocení výsledků zájmového vzdělávání ve školní družině a klubu je prováděno průběžným posouzením verbálních a praktických projevů účastníků. Vychovatelky poskytují účastníkům zpětnou vazbu v podobě formativního hodnocení, které ve sledovaném vzdělávání mělo zpravidla motivační podobu.

Závěry

Vývoj školy

- Cílené dlouhodobé zlepšování materiálních podmínek má kladný dopad na výchovně vzdělávací proces.
- Posílení školního poradenského pracoviště o školního psychologa.
- Úspěšné postupné zavedení formativního a kriteriálního hodnocení.
- Zvolení žakovského parlamentu.

Silné stránky

- Účelný rozvoj čtenářské gramotnosti a její začleňování do výuky (4.2).
- Široké spektrum interního hodnocení výsledků vzdělávání žáků s pozitivním dopadem na autoevaluaci školy (5.4).
- Dobré prosociální vztahy ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy a podporují aktivní týmovou spolupráci (2.2).
- Vedení školy pravidelně vyhodnocuje stav v důležitých oblastech vzdělávání a poskytuje učitelům kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci. Procesy řízení a vyhodnocování jsou prováděny systematicky, efektivně a napomáhají ke zkvalitňování vzdělávání (2.1).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nízká míra diferenciací s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklad inspirativní praxe

- Příkladná práce ZŠ v oblasti formativního a kriteriálního hodnocení, které se odráží ve výsledcích vzdělávání žáků (5.4).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit míru diferenciací s ohledem na vzdělávací potřeby žáků a přizpůsobit tempo jejich práce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní školy Příbyslav Č. j.: ZSP 332/2022, platnost od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program pro žáky s upraveným vzdělávacím programem Č.j. ZSP 219/2015, platnost od 1. 9. 2015
3. Školní vzdělávací program ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání ŠVP ŠD a ŠK, č.j. ZSP 297/2018, platnost od 1. 9. 2015
4. Koncepce rozvoje a řízení školy a její naplňování, období 2019–2025
5. Školní matrika (elektronický program)
6. Rozvrhy hodin pro školní rok 2023/2024
7. Třídní knihy pro školní rok 2023/2024 (zázpisy o seznámení se školními řády školy)
8. Systém učící se organizace
9. Plán EVVO 2022
10. ICT plán školy 2023/2024 ZŠ Příbyslav
11. Dokumentace školního poradenského pracoviště
12. Pravidla pro hodnocení chování a výsledků vzdělávání (klasifikační řád) č.j. ZSP299/2018, platnost od 1. 9. 2018
13. Plán DVPP 2022/2023, 2023/2024
14. Zázpisy z jednání pedagogických rad za školní rok 2023/2024
15. Zázpisy z provozních porad ve školním roce 2023/2024 (prokazatelné seznámení se všemi řády školy všech zaměstnanců školy)
16. Zázpisy ze schůzek třídních důvěrníků ve školním roce 2023/2024 (předání zázpisů všem zákonným zástupcům)
17. Plán hospitací 2022/2023
18. Pozorování v hodinách, pohovory profesního rozvoje 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Mgr. Vladan Urbánek, školní inspektor

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

11. 4. 2024